

DOPISI

IZ RIJEKE.

Izvoz i uvoz - Ratne štete. - Noćni koncerti. - Nastradali kapucini. - Još jedna luda žrtva ljubavi. Jedna stara pjesmica. One tri.

Posljednji broj «Vjesnika» riječke trgovačke komore donosi izvještaj o našem mjesnom uvozu i izvozu. Iz odnosa škri- žaljke (tabele) izlazi da je sveukupni promet po moru i po kraju iznosio u prvih šest mjeseci ove godine kvintala 7 milijuna 115.334, dok je prošle godine u istom razdoblju iznosio 7 milijuna, 386.768 kvintala, dakle za 271.434 kvint. manje. Taj manjak nije baš utješljiv, ali govori o nekakvoj krizi riječke luke i trgovine, kao što to čini «vedetta», držim, da je pretjerano, svakako preuranjeno. Takvih kriza ima danas svuda po svijetu, i još će ih biti, dok se god ne popravi stanje, što ga je rat sa sobom donio. Ovdje se pak radi samo o jednoj neznatnoj razlici od nekih 27 tisuća tona, što je — uzmu li se u obzir ogromne, upravo milijunske brojke našeg sveukupnog prometa — prava bagatela.

«L'istituto Federale di credito» izdao je ovih dana jednu vrlo objektivnu i duboku studiju o ratnim štetama, što ih je pretrpjela Rijeka. Te su štete nazivane ovim redom:

1. Štete od aeroplana, što su u vrijeme rata bombardovali naš grad. Te su štete razmjerno dosta neznatne. Najvišu štetu su nanijeli torpeda i to u svemu jedan milijun lira (štete), koja je šteta većim dijelom nadoknadjena.

2. Štete nanesene u vrijeme riječkog ustanaka, naročito za vrijeme D'Annunzijeve prepada. Noćne zgrade, a osobito Palača Prefektore, bile su prilično oštećene tananim topovskim i puščanim, pa požarima itd.

3. Štete od rekvizicija i raznih drugih operacija (slučaj parobroda «Cogne») kao i od mnogih neisplaćenih računa — u svemu nešto 55 milijuna lira.

4. Izmijena novca. Na Rijeci provela se je ta izmijena, kad je lira u Ciriuh vrijedila 22 centezima, dok se u susjednim krajevima provela u vrijeme, kad je lira u Ciriuh vrijedila 66 centezima, uslijed čega su riječki građani oštećeni za 15 milijuna lira.

I tako to ide naprijed. Dr. Mario Griffini, sastavljajući te zaista duboke studije, nastavlja u tom pravcu i iznosi podatke drugih šteta, što ih je pretrpio grad za vrijeme rata i poslije. Ističe, da se već do sada doskočilo mnogim od tih šteta, a što još nije, poravnat će se u najbližju budućnost. Ovo donosimo na utjehu onima, koji su pretrpjeli kakvu krunjnu štetu, a još im nije bila nadoknadjena.

Naši su se Starogrđani ili Gomilari već nekoliko puta javno pritužili na razne noćne koncerte, što ih neki mandolnisti i kitarasi izvode po ulicama našega Staroga grada. Da pravo kažem ono vječito noćno čudiranje smeta i mojim tihim pacima, tako da više puta ne mogu ni ja da stisnem oka. Zbog toga molim, da se čini dobro, da te zlo — nadje! Nije uvijek tako i bolje da nije, ali žalost, u ove današnje ružne dane događa se da i ova isprevrnuta poslovica ima katkad pravo.

Prije nekoliko sedmica prijavio se kod riječkih kapucina neki Bertotti iz Trenta. Dugo je jadicovao, plakao i moljao, da ga pomognu, dok se naposljetku nisu kapucini smilovali i primili ga kao slugu. Prodješe dvije sedmice. Kadli jednog jutra, jedan od kapucina da će u crkvu, a to na skrinjici, u kojoj se skupljali milodari, otkinut pokrovac — Pogleda unutra: prazno, ni centezima. Učini još par koraka, a to opet jedna škabica s otkinutim pokrovom i ispražnjena. Podje još dalje, a to koliko škabica, toliko otkinutih pokrovaca i ni u kojoj ni prebijene pare. Pozove drugu braću, i svi stoje kao zaprešteni nad tim bogumskim djelom. Pridižu k vratima, pogledaju k prozorima — sve netaknuto. Na koji su način mogli tati da provale u crkvu i da učine, što su uradili? Zagonetka.

— Pozovite slugu, možda će nam on umijeti da riješi ovu zagonetku.

«Odoše na gornji sprat, zvonu — ništa. Tako stignu do podvornikove sobe. Vrata otvorena, a unutra nikoga. Pogledaju bolje, a to na stolu listak, papira, u kome im sluga javlja, da je on oteo onaj novac i neka ga ne traže, jer da pred granicu Zamislite samo tugu i žalost onih ubogih kapucina, koji se u ova teška vremena ne žacaju da nad one škabice priljepe i po koji inozemni napis, ako ima ikoliko nade, da će dobiti inozemni vijernički učiniti svoju. Stvar je predana kvesturi, pa će valjda oni Trentinac biti ubačeni. Nauk: pazite dobro na one, što ih primite u kuće, jer vrag, zatari ga sveti Križi! — ne spava.

Oh! ta ljubavi! A mogli bismo reći i: uh, ta crna pame! i zeista ja još ne znam, kad će to blažene mlade djevojke otvoriti oči i urazumiti se makar koliko. Opet se našla jedna, kojoj cr ljubavi ušao u glavu i nije joj dao mira, dok je nije jednog dana natjerao, da podje u onu šumicu iza Kalvarije, pa da tamo učini kraj svome životu. (Dvadeset i tri godine — zamislite!) Sta bih ja dao, da su one godine moj!) Posla dakle ta mlada djevojka u šumicu,

uzela nož i stala da njim zarezuje žile, čas u jednu, čas u drugu, sve dok joj nije sikhula krv. Kad vidje one crvene kapi, jadicna se tako prestraši, to je bez svijesti pala na tle. Onuda je srećom prolazila neka žena, koja ju diže na leđa i ponese sa sobom kući, gdje joj pruži prvu pomoć. Djevojka je izvan pogibelji, samo se pita, dali će se barem sada opametiti i naučiti, da u neka ter neka muška obećanja — ludom radovanja? Ne znam, kako se je razgovarala sa svojim nevjernikom. Možda u jednom ili drugom ovdješnjem jeziku? Ako je tako, evo joj jedne starinske riječke pjesmice, koju neka mu prvom zgodom odrapi:

Pređrugi mladiću, Čie fano avete? Zašto meni mladoj, La vita cioleto? Mene su prosili Richi e šinjori, Mene su držali Per pegno, tesori. Ja nisam hotila Bandonara la fede, Ja sam učinila Come che si deve. Viasi sam ostrigla, I cavei, biondi, Pak sam ih bacila Nei mari profondi. Bog će ti pidpsat In fra-poco tempo, A meni će dati Tutto el cor contento.

Ostgidi viasi, bečiti ih u more, to se još može, ali hadati nožem u žile — to nikako. Pa da bi zašio, već za jednog kojekakvog, nesrećnog mušetinu!

One tri: Bio sam s Ninetom na izložbi slika i malo sam se potužio, što danas nema više slikara, kakvih je negda bilo. Gdje je ono vrijeme, kad su Grci slikali, na primjer grožđe, tako vjerno, da su pitce nebeske dolazilo i kljunom ključvale po njemu, misleći da je pravo?

— Dragi vi, ca čakulate, odgovori mi NINETA, ja imam doma jedan kvador, na kem je jedna postelja piturana tako naravno, da po njoj prez prestanka plaze celi bataljoni — camac...

— Ona druga: Dvije gospodje na Korzu. Jedna će drugoj: — Ah, da znate, kako mi vas je žao! Izgubiti onakova muža! Kakva je to nesreća!

A druga njoj: — Strašna nesreća! Onakav čovjek! Uzor muž!

— Mnogo ste izgubili! — Mnogo, mnogo, a Bog zna, šta ću naći. Vi znate i sami, kakovi su sada ovi moderni muži...

— Ona posljednja: Prijatelj prijatelju: — Vama ide sve iz ruke. U svemu ste sretni. — Osim u ljubavi, odgovori drugi. Prva mi je zarucnica otišla u samostan, druga je umrla.

— A treća? — Ta je pak, žalost, postala mojom ženom. Rokac.

IZ OKOLICE BUZETA

Zakon o osiguranju. - Naš podestat.

Javljamo vam gospodine uredniče, da smo dobili zadnju «Ist. Riječ», predzadnju nismo, jer doznajemo da je bila zaplijenjena. Mi hitamo rado ovuda tu našu novinu, ali zadnji broj nam se jako dopao radi poljođelci osiguranj, a da osigurninu plaćamo neizravno sa plaćanjem proeza (štete).

To nismo znali, pak nas je ta vijest jako razveselila. Koliki ljudi kod nas nose ruku poreznanu mjesec i mjesec trepći muke i ne radeći. Evo, a postoji zakon, koji nam daje poturu za nesreću koja se je desila na polju ili na sjenokosji ili u štali. Za svaku ozleđu (ranu) zadobijenu prigodom poljskog rada država će nam priskočiti potporom toliko na dan, a u slučaju smrti ne nesreće daje država pokojnikovoj družini ovcu svotu.

To je lijepe i hvalevrijedno, a za nas seljake utješljivo. Samo tuđimo se, da se novi zakoni i vladine naredbe ne oglašuju bilo kako i nama seljacima, koji ne možemo mnogo čitati. Mi se za ovo preporučamo gosp. načelniku naše općine.

Mi našeg g. podestata držimo za prijatelja motike, pluga i srpa, dakle nas seljaka, pak će nam zaista pomoći gdje i kako može. On rado zalazi k nama i u naša sela, da se raspita za naše potrebe. On nas vidi i čuje. Pomogao je i sada u doba suše i pomanjkanja vode. U Sv. Donatu će ljudi napraviti vodnjak, a evo ti gop. podestata, koji im pomaže besplatno — cementom. Društvi sagradiše nov vodovod na svoju ruku sami besplatno radeći, a općina im priskoči u pomoć cementom. Za ovo i ostale usluge sa strane našeg opeć. načelnika naše mu seljačke zahvale i simpatije.

IZ UREDNIŠTVA.

I. M. — Vodnjak ština. — Poslali ste nam dva glasa. Mi ćemo Vam ih vrlo rado objaviti, ali nemožemo to učiniti dok nam ne pošaljete Vašu adresu. Bez adrese Vam oglas ne vrijede. Javite se. Popisnicima iz Račica, Buzeta, Medulina, Svetvinčentine, Lindara, Cićarije i Perastine: Vaše dopise nismo mogli nikako vrstiti. Javite se opet koji put. Zdravo!

J. Golac. — Vaša će stvar stalno početi s budućim brojem. Danas nije bilo nikako moguće. Oprostite. Hvala i zdravo!

Franina i Jurin

Fr.: Ca da su ovi dni bili va Parize nek Amerikani?

Jur.: Nisu to bili nikakovi «neki» Amerikani, nego su to bili junaki, ki su sukli va France, dokle smo oni dva va Ratkersburge i va Foitsbergu menauz prenašali.

Fr.: A po ča su prišli?

Jur.: Po babin kolač! Ča nisi čul, da oni amerikanski junaki imaju jedni strahovito veliko društvo, ko svako leto va jednom drugem meste drže svoju glavnu skupštinu?

Fr.: Ma te skupščini lepo drže oni tamo va svojev krajev, va Amerikah. Pa ča su pak prišli va Francu?

Jur.: Da vrnu jedan dug.

Fr.: — Ma — koliko sam ja mogal čuti oni ne duguju France, nego Francu. Njim nekoliko stotin tisuć milijun.

Fr.: Bili su i oni France dužni, ma se joj vrnuili, ča su njoj imeli dat.

Fr.: Pomanje! Najprej ču da te pitam. Fr.: Niš me ne češ pitat, zač ja znam ča ti ne znaš.

Fr.: Kada znaš ala stumači mi!

Jur.: Prej jedno sto i pedeset let on zemlji od Novajorki z dotum i još niže od Filadelfije bile su sve same in gleške kolonije. Ljudi va teh kolonijah morali su delat za Inglesku, morali su plaćat strahovite štibri davki i sve tako. To je najzad; onem ljudem dodijalo, pak jedan lepi dan (to je bilo va vreme, kada j' purili nas vladala cesarica Marija Tereza,) napisali su va Londru jedno sakrabnoško pismo, kade je rno na belem stolu, da oni ne će bit više nikakovi in gleški hlapci, oni da te bit slobodni i sami da te sobom upravljat.

Fr.: Inglesi su pak — to se zna — poslali proti njim nekoliko svojevih gradui...

Jur.: Su, ma ni Amerikani nisu bili sami na svete. Imeli su i oni svojev prijatelj, ki su njim skočili na pomoć, a prvi meč njimi bili su Francezi, ki su se pod svojim znamenitim jeneralom Lafajetom borili za slobodu amerikanskoga naroda.

Fr.: Sad razumem i ja: Francezi su jednaput pomogli Amerikanom, i to njim oni nisu mogli nikako pozabiti.

Jur.: Nesamo da nisu mogli pozabiti nego su još va vreme velikega rata prišli va Francu, da se skupa s Francezi tuku proti Nemca. I to je bil on dug, ča su njim ga vrnuili.

Fr.: Vidiš, i sada je upravo deset let, da su prvi francanski rejimenti prišli na francusku frontu. To je dakle prvo — kako bimo mi rekli — desetgodišnjica.

Jur.: Ja se spamečujem, kako da je čer bilo, kada su va Pariz prišli prvi Amerikanci a s njimi on njihov komandant Persing, čovečina kakovela je malo. Najprvo je šal pred statuu od onega jenerala Lafajeta, položiti je venac, ča ga j' sobun prnesal i rekao: — Lafajet, tu smo, da vratimo naš stari dug!

Fr.: Bormića, lepe ni mogal reć. A ja i sada z onemi Amerikani, ta — kako si dekal — Persić?

Jur.: Je. Ovput je pak šal ravno na mesto, kade su zakopani Amerikani, ki su pred deset let kako pravi junaki pali za slobodu France i rekao je: — Dragi moji mrtvi! Tu smo, da vam vratimo dug, kega vam dugujemo: večnu spomen i zahvalnost!

Fr.: To je dakle ta drugi dug! Ma baš lepo! Ja vavek govorim: ki nima srca za svoje mrtve i ki ih se milo ne spominje — ni čovek. A koliko je pak prišlo teh Amerikani?

Fr.: Četiri najveći vapori, puni pucaati.

Fr.: Ma tu je moralo bit nekoliko tisuć ljudi?

Jur.: Neke govore, da ih je bilo petnaest tisuć.

Strešne toplina. - U jednom kraju u Sjedinjenim državama vlada strašna vrućina. Talas toplina zavrta je cijelu državu, te se toplina diže do 100 stupnjeva. Sav rad zapinje, škole se zatvaraju, ljudi na ulicama melaku. U Chicagu su od vrućine umrle 24 osobe.

Elementarne nesreće u Meksiku. - Prema izvještajima na čitavom svijetu vladaju golemi poremećaji koji su do osobitog izražaja došli u Meksiku. Tako vladaju veliki potresi i poplave. Uslijed potresa kažu, da se čitava brda u primorju ruše obarajući se na luke, noseći sobom nasipe i parobrode. Uz to je velik broj ljudskih žrtava. Od poplava također stradaju velika područja. Na pr. u gradu Santa Cruz je preko tri tisuće mrtvih, a za tisuću se ljudi ne zna gdje su. Spasavanje ima malo koristi, jer je bijeda i prevać velika. Meksiko još nije doživio ovakve nevolje.

Žrtve tajfuna u Japanu. - Ovih dana je nad Japanom bijesno užasan tajfun, (veliki vjeter) koji je nanio goleme štete po svim predjelima Japana. U samoj Jokohami je srušeno nekoliko palača. Srušena je jedna škola, pod čijim je ruševinama ostalo do 30 djece. U Kamentou je 119 mrtvih ljudi i velik broj ranjenih. Do dvije tisuće kuća je porušeno, a osim toga veliki kompleksi zemljišta su pod vodom i 15.000 ljudi bez krova. Na otoku Kjušiu ima preko 600 žrtava i nekoliko tisuća razrušenih kuća. Na istom otoku vladaju goleme poplave, te se pomoću aeropla konstatovalo, da stotine ljudi stoje na krovovima uz veliku opasnost da ih valovi ne ponese. Iz raznih bara su vojnici izvukli preko 400 mrtvih ljudi i žena i djece, koje je zahvatila poplava. Tajfun je tako jak, da je onemogućeno spasavanje. Također ni za sve žrtve nije se moglo doznati, radi onemogućenih veza s Japanom.

Žrtve spasavanja. - U Japanu se je dogodila prilikom posljednjih poplava velika nesreća. Naime jedan ovci parobrod "Yusung" sa 900 radnika se je uputio u plovanje područje, da radi na spasavanju poplavljenih. Međutim parobrod "Yusung" se je potopio sa svom posadom i 900 radnika.

Tajfun u Kini. - Dne 25. o. mj. divljao je u jednom kraju Kine strašan tajfun (vjeter). Tajfun je bio tako strašan da je porušio na hiljade kuća i potopio na stotine brodova. Bilo je mnogo ljudskih žrtava, no još se ne zna točno koliko.

Veći lišavski žrtve. - Kina je već dulje vremena pozornica najstrašnijih događaja. Revolucija uništava u gradskom bratoubilačkom ratu tisuće života. U najnovije vrijeme su u Čencu Fengovi vojnici napravili užasan pokolj, da osvetu dvojici svojih časnika. Tom je prilikom poklano 40.000 odraslih i 15.000 djece. Na stotine je kuća popaljeno.

Osim toga su se u posljednje vrijeme u Kini osjetili silni potresi, koji su prouzročili mnogo štete i pokosili žrtava. Poplave su na dnevnom redu, a sada u krajevima oko Sanghaja vlada kolera. U samom Sanghaju je od te zaraze umrlo 8000 ljudi.

Olujne u Srijemu. - 18. o. mj. navečer u čitavom Srijemu se vladala bure sa kišom i ledom. Naročito je oluja bijesnila u okolicu Vukovara, gdje su porušeni telegrafski stupovi i uslijed toga prekinut telefonski saobraćaj. Stradale su mnoge seljačke kuće, a osobito jedna ciglana u Otoku, koja je pretrpjela velike štete. Vinogradi nijesu osobito postradali.

Vukovi u Hercegovini. - U Hercegovini se je pojavila nova napast po tamošnje pučanstvo u obliku mnogobrojnih vukova, koji nanašaju silne štete seljacima. U selu Ivkove je čopor vukova provalio do štala i poklao preko 40 komada ovaca i koza. U selu Bokšicama su zaklali dva konja i 13 komada sitne stoke.

Pokralj crkva u Sv. Mateju kod Kastva. - U noći od 17. na 18. septembra provalili su tatovi u župnu crkvu u Sv. Mateju, te odneli iz sakristije dva kateđa, iz svetohraništa pako pokaznicu (moštrancu) sa Svetotajstvom i pričesnik (čiborij) sa posvećenim hostijama.

Taj se je zločin duboko dojmio cjelokupnog pučanstva. Bila je nedjelja, narod se sakupio na ranu misu, a nije se moglo misli u određeni sat, jer nije bilo kateđa, dok si nije župnik jednog posudio iz bližnjeg Kastva.

Šteta se cijeni na približno 20 hiljada dinara.

Stroj koji prodvija oluju. - Edison je konstruirao aparat, koji je tako osjetljiv, da javlja oluju, koja je još 300 kilometara daleko. Aparat je u vezi sa sistemom malih zvonova, te se po razmaku između pojedinih otokućaja može ustvrditi koliko je oluja daleko.

Liječnički kongres u Beogradu. - Ovih posljednjih dana se održava u Beogradu kirurški kongres, na kojemu je održan velik broj predavanja. Usput je osnovano "Društvo za izučavanje i borbu protiv rak". Za predsjednika je izabran dr. Djordje Jovanović, sveučilišni profesor iz Beograda.

Avijatički dan u Zagrebu. - Početkom idućeg mjeseca na boronjanskoaerodromu zagrebački Aero-klub priređuje avijatički dan, po uzoru sličnih priredaba u drugim većim gradovima. Na programu su letenja u grupi "pitiče letenje", raznovrsna manevriranja, skakanje iz zrakoplova sa padobranima itd. Lovački aparati za ovu priredbu doletjet će iz Novog Sada.

Gradnja željeznice u Bakru. - U najkraćem roku se počinje sa najavljenom željezničkom prugom Bakar stanica-Bakar luka, jer je ministarski savjet odobrio kredit od 21 milijun dinara, koliko je potrebno za gradnju. Pruga bi se imala izgraditi nešto preko 10 kilometara.

Školstvo u Sovjetskoj Rusiji. - Prema statističkim podacima godina 1920./27. brojilo je u sovjetskoj Rusiji 106.729 osnovnih škola sa 9.8 milijuna učenika. 1914./15. godine u Rusiji bijaše 104.610 škola sa 7.2 milijuna učenika. Prema statistici na dan 1. decembra 1926. godine nabrojilo se u sovjetskoj Rusiji svega 1705 srednjih škola, dok je 1914./15. godine bilo 1.790 srednjih škola.

Jedna privatna učiteljska škola u Pulji. - Puljska "L'Azione" donasa, da će uskoro biti u Pulji otvorena jedna privatna učiteljska škola.

Jugoslavija reducira broj srednjih škola. - Jugoslovensko ministarstvo prosvjete ukinulo je u Hrvatskoj i Slavoniji 13, u Srbiji 8, u Makedoniji sa starom Srbijom 7, u Sloveniji 4, u Dalmaciji 2, u Bačkoj i u Crnoj Gori 1 gimnazija i realnih gimnazija. Poslije te redukcije ostalo je u Jugoslaviji samo 80 gimnazija i realnih gimnazija. To je učinjeno zato jer je bilo previše srednjih škola, koje su državu mnogo stajale.

Bivši engleski ministar predsjednik u Dubrovniku. - Dne 26. o. mj. stigao je u Dubrovnik bivši engleski ministar predsjednik Lord Balfour, te vlasnik najvećeg engleskog brodograđista Armstrong. Zadržati će se više vremena u Dalmaciji.

Dan štednje u Mađarskoj. - Novine pišu, da će dan 31. oktobra u Mađarskoj biti posvećen jednoj širokoj i dobro organizovanoj propagandi za štednju. To ga će se dana po svoj Mađarskoj održati zborovi na kojima će se govoriti o štednji, u kazernama i u crkrama će se propovjedati o štednji, u školama će se djeci dijeliti uložne knjižice itd. Ova je inicijativa izvrsna. Mađari su uvidjeli, da je štednja glavni uvjet bogatstva i narodnog blagostanja.

Turistički kongres u Beogradu. - U prostorijama jugoslovenskoj ministarstva vanjskih poslova, bio je pred nekoliko dana otvoren treći međunarodni turistički kongres. Na tom je kongresu zastupano 15 država.

Veliki požar kod Ogulina. - U selu Sv. Petar kod Ogulina u Hrvatskoj buknuo je dne 25. o. mj. požar, koji je u kratko vrijeme potpuno uništio 21 kuću. Tom je prilikom požar nanio milijunsku štetu.

Poljodjelska kriza u Engleskoj. - Razne vremenske nezgode uzrokom su jednoj velikoj poljodjelskoj krizi u Engleskoj. Ta kriza silno zabrinjuje vladu, na koju dnevno stižu apeli za hitnu pomoć poljodjelcima.

Prenatrpne američke tamnice. - Američke tamnice, kaznionice i zatvori puni su i prepuni, tako da se kažnjivci moraju prije reda puštati na slobodu, da načine mjesta novim gostima. Razlog je tomu najviše u strogim zakonima zabrane alkohola, a i u tome, što slabe gospodarske prilike tjeraju ljude, da zagrabe za tuđim ili da gledaju na laglje način doći do novaca.

Književnost

Miroslav Hirtz: Novela iz životinjskog svijeta.

"Knjiga jednog prirodnjaka" - kako to stoji napisano pod glavnim naslovom. Knjiga pjesnika - dodao bih ja i s pravom. G. Miroslav Hirtz rođen je pjesnik, iako ne piše u stihovima. Pjesnik prirodni, njezinih veličanstvenih čara i tihih i tužnih mizerija. S mnogo zanosa iznosi jedne, s mnogo srca one potonje. Sudio sam: Hirtz je lovac. Jednog dana sjedio je u šumi (tako mirno, kako je mirno stajao i hrast) pored nje. Sunce se izgrubilo, a on još uvijek sjedi i teka - srnjaka. I kad je već počeo sumnjati u svoju dobru lovačku sreću, doleti odnekud iznenada mala sjenica krunčica i sjedne mu bezbrižno navrš puške pjevajući što je grlo nosi. U isti mah izpadne na ledinu srnjak. Lovac digne pušku, ali prekasno. Sjenica odletjela, nestalo srnjaka. I pjesnik vraćajući se kući, osjećao je veliko blaženstvo u duši, što nije onaj srećani prizor okaljao krvlju. Mislio je na malu sjenicu, što je u svojoj nedužnosti sjela na smrtonosno cijevi njegove puške misleći valjda, da je ono nekakava bezazlena mrtva grana i tu na izvoru smrti otpjevala zanosnu pjesmu života milooko srnjaku. "Sad istom pojmim, završuje pjesnik svoju zaista krasnu i toplu crticu, zasto ima toliko protivnosti u svijetu, sad istom znam, da je poezija jača od lovačke strasti, jer me je to naučila jedna mala - sjenica."

U knjizi ima sahranili neko dvanaest novelica: u svakoj je iznesena kakva životinja, divlja ili pitoma, koja se bilo čim dojmila pjesnikova srca. Ima tu prizora točke bijede, divne poživnosti, dirljivog povjerenja i krajnje vjernosti. Ima i jedan slučaj roditeljske ljubavi jastreba kokošara, slučaj upravo vranedno dirljivo, tako da se pisac, pošto ga je opisao vrlo živo i toplo, s pravom pita: "Je li to instinkti?"

G. Hirtz uređuje list "Prirodu", koja je već od sada učinila mladeži toliko dobra upoznavajući je s raznim čudovištima, što nas okružuju. S ovom knjigom učinjen je korak dalje: ona nas vodi u tajne majke prirode kroz srce pjesnikovo. Put zaista vrlo ugodan i mio.

Od srca preporučujemo ovu lijepu knjigu. Dobiva se u Zagrebu. Cijena - 30 Dinara.

IZ MATULJA.

Kao i drugdje vrijeme teče i kod nas. Dolazi već druga Miholja, koju slavimo kao naš seoski blagdan.

Druga je zato, što je prije uopće nismo ni slavili, jer su ju držali susjedni naši Rušići, ali buduć je naša mala crkvice S. Miholja ostala na našoj strani, eva već drugu godinu držimo mi blagdan.

Priljavljamo se da proživimo taj dan što zabavnije. Ove ćemo godine imati i naše mlado, vrlo dobro domaće vino, koje će se točiti u butetu G. Radetića, kod kojega će biti isto i ples. Ples će se držati odmah popodne na 2 rata te će se "čjerati" do sedme, a poslije će se placati običajna ulazina.

BURZA.

Dne 27. o. mj. moglo se je na tršćanskoj burzi dobiti za jedan dolar 18.20 do 18.30 ital. lira; 1 šterlinu 89.10 do 89.40 lira; 100 franc. franaka 71.70 do 72.20 lira; 100 austrijskih šilina 253 do 263 lire; 100 dinara 32.10 do 32.60 lira.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI. Tiskar: TISKARA „EDINOST“ U TRSTU.

Važno za sve!

U našoj nakladi i na našem jeziku izišla je pred par dana knjižica, koja sadržava nove zakone o javnoj sigurnosti, o zaštiti države te o posebnom tribunalu. Ovi se zakoni točno prevedeni po talijanskom službenom tekstu. Ti su zakoni za svakoga državljanina izvanredno važni, a to je baš ponukalo redakciju, da ih izda u jednoj knjižici. U tim su zakonima sadržane odredbe za sve moguće prilike i neprilike. (N. pr. za licence, oštarije, trgovine, opomene, konfinacije, procesije, skupštine, sastanke, društva, zavode, požare, oružje, nezgode, putnice, strance, oglase, radnike, poduzetnike, seljake, agencije, tiskare itd.) Knjižica je neophodno potreban suputnik za svakoga državljanina, koji želi živjeti u skladu s državnim vlastima. Ona ga upućuje u sve dužnosti i sva prava u pogledu javnih oblasti, kvesture i karabinijera. Svi dosada tu i tamo raštrkani teksti o javnoj sigurnosti unificirani su u ovom novom zakonu za javnu sigurnost. Knjižica ima 120 stranica, a stoji samo 1 liru. Poštarinom, u kuću dopremljena, 1.20 lira. Za inozemstvo, lira 1.50. Novac treba unapred poslati, makar i poštanskim markama.

Prodaje se u upravi "Istarske Riječi", u tiskari "Edinost" i u knjižari Stoka, Trst, via Milano 37.

Svi koji kane pitovati u Ameriku i Australiju, neka se obrate na ovlaštenog zastupnika za izseljenje za kotar Volosko-Opatiju: CHITTER MARIO; MATULJE (kod kolodvora).

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (iza magistrata) Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh najbolji za obitelj i obrt. Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebštine za stroj. Popravci. Opostava motornog pogona. Stara tršćanska tvrdica, ustanovljena 1859.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18 PODRUŽNICE: Gorica, Brežice, Celje, Maribor, Černomelj, Kranj, Ptuj, Logatec, Novomesto, Prevalje, Slovenjegrade, Raketi, Metković, Spil, Novi Sad, Sarajevo, sezonska kasa, postura Rogoške Slatina CENTRALA u LJUBLJANI Dionička glavnica i pričuva: 60.000.000 dinara. Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamatačuje sa 4 1/2%, a uloge na tekuće račune sa 5%, netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne knjižice (SAFES) Stigajan je otvoren od 9h-12h i od 14h-16 sati

Tužnim srcem javljamo svim prijateljima i znancima, da je naš nepretrgn i predragi Jakov Zucco, djak 7. razreda gimnazije u cvijetu svoje mladosti, nakon duge bolesti, umro dne 20. o. mj. u Topolovci (Slovenija). U MEDULINU, 29. septembra 1927. Rastužena obitelj: Ivan i Feška Zuccon roditelji, Blaž Dušan braća.

GLYKOL Samo pomoću energičnog liječenja s Glykolum liječi se glavobolja, slabost, krvnost, kostobolja i slaboba. Specijaliteti Jekarnie Castellanovich, Trst, Via dei Giuliani 42. Cijena jedne boce L 7.50. Za cijelu kuru treba 6 boca

Benedikt Lovrinić PAZIN prodaje i kupuje svakovrsto pokucstvo, živiče strojeve, štednjake (šparherde), vojnička i druga odijela, staro željezo i čunje (strace) po najpovoljnijim dnevnim cijenama. Premjestio je vlastitu Irgovinu iz Kaštela kod Bureja na Piazza Garibaldi (u blizini teatra)

KURJE OČI (kaie) liječi brzo i uspješno mašt Farmacia Sponza TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST Čuvajte se patvorina! Mašt Rya možete dobiti u svim ljekarnama.

Širite „Istarsku Riječ“! NAJBOLJE VRELO! Kod nakupa ljetne i zimske robe (odjela svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulje, kišobrana, kravata, finog štofa, svih vrsta platna za košulje i odjela, pokućarstva svih vrsta i čerjema, obratite se na jedino domaće i najcjenije M. KOREN & Co. - PAZIN (Corso pred proštim)

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3 (iza magistrata) Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje Adler - Neumann - Junker & Ruh najbolji za obitelj i obrt. Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebštine za stroj. Popravci. Opostava motornog pogona. Stara tršćanska tvrdica, ustanovljena 1859.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA Telefon: 5-18 Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18 PODRUŽNICE: Gorica, Brežice, Celje, Maribor, Černomelj, Kranj, Ptuj, Logatec, Novomesto, Prevalje, Slovenjegrade, Raketi, Metković, Spil, Novi Sad, Sarajevo, sezonska kasa, postura Rogoške Slatina CENTRALA u LJUBLJANI Dionička glavnica i pričuva: 60.000.000 dinara. Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloge na uložne knjižice, te ih ukamatačuje sa 4 1/2%, a uloge na tekuće račune sa 5%, netto. Za otkaz vezanih uložaka plaća postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne knjižice (SAFES) Stigajan je otvoren od 9h-12h i od 14h-16 sati